

POSTANOWIENIE

17 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Krzysztof Grzesiowski

na posiedzeniu niejawnym 17 grudnia 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa O. spółki komandytowej w K.
przeciwko O. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej O. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
w K.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z 9 lutego 2024 r., I AGa 349/22,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

(G.N.-J.)

UZASADNIENIE

1. Wyrokiem z 29 sierpnia 2022 r. Sąd Okręgowy w Krakowie zasądził od pozwanej O. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. na rzecz powoda Zarządcy Masy Sanacyjnej O. z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. w restrukturyzacji w K. P.K. kwotę 222.943,34 zł z bliżej określonymi odsetkami umownymi i odsetkami ustawowymi za opóźnienie oraz rozstrzygnął o kosztach procesu.

2. Na skutek apelacji pozwanego Sąd Apelacyjny w Krakowie wyrokiem z 9 lutego 2024 r. oddalił apelację oraz orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego.

3. Od wyroku sądu drugiej instancji skargę kasacyjną wywiódł pozwany. Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołując się na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Podniósł, że oczywista zasadność skargi wynika z nieprawidłowego zastosowania przepisów prawa materialnego (skarżący nie wskazał jednak naruszonych przepisów) oraz naruszenia przepisów postępowania mającego wpływ na wynik sprawy (w tym zakresie skarżący jako naruszone przepisy wskazał art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

4. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W judykaturze już wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (zob. postanowienie SN z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c.; nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia

co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest wówczas usprawiedliwione.

5. Szczegółowa analiza sprawy prowadzi do wniosku, że skarga kasacyjna strony pozwanej nie zawiera argumentów wystarczających dla uznania, że w sprawie spełniona została przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., uzasadniająca przyjęcie skargi do rozpoznania.

6. W kwestii oczywistej zasadności skargi jako przyczyny kasacyjnej należy zwrócić uwagę, że uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania w tym zakresie wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego oraz przeprowadzenia wyводу zmierzającego do jego wykazania. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której spowodowało ono wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (zob. postanowienie SN z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12).

7. W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalone jest stanowisko, iż w przypadku powołania się na przyczynę kasacyjną, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinny zostać wskazane konkretne przepisy, które miały zdaniem skarżącego zostać naruszone w sposób kwalifikowany oraz zawarty wywód zawierający argumentację wskazującą na to, dlaczego opisane naruszenie doprowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienia SN: z 24 października 2024 r. I CSK 2370/24; z 3 kwietnia 2025 r., I CSK 3077/24; z 18 września 2025 r., I CSK 1704/24, i z 3 lutego 2026 r., I CSK 3008/25).

8. Skarżący nie uczynił zadość powyższym wymaganiom. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera stosownego wyводу wykazującego, jakie przepisy prawa materialnego i w jaki sposób zostały naruszone. Skarżący nie przedstawił też odpowiedniego wyводу wskazującego na czym konkretnie polegało naruszenie przepisów postępowania i jaki wpływ ewentualne naruszenie mogło mieć na wynik sprawy w sposób tak wyraźny, że dostrzegalny bez trudu dla przeciętnego prawnika. Ograniczył się do ogólnego stwierdzenia, iż „Zasadność skargi polega na nieprawidłowym zastosowaniu przepisów prawa materialnego, jak również na naruszeniu przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik sprawy oraz nierozpoznania istoty sprawy, w szczególności poprzez merytoryczne zaniechanie zbadania przez Sąd zarówno I jak i II instancji materialnej podstawy żądań zgłaszanych przez Pozwaną, w szczególności wskutek pominięcia i oddalenia wniosków dowodowych zmierzających do wykazania rzeczywistego charakteru stosunku prawnego obowiązującego między stronami i w konsekwencji zasadności oddalenia niniejszego powództwa” oraz sformułowania zarzutu, iż sąd odwoławczy nie przeprowadził prawidłowej kontroli instancyjnej w związku z wniesioną apelacją. Skrajnie lakoniczny i ogólnikowy sposób uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uniemożliwia Sądowi Najwyższemu zbadanie jego zasadności. W szczególności należy podkreślić, że Sąd Najwyższy na etapie przedsądu nie bada podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.), a jedynie wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), które stanowią odrębne elementy konstrukcyjne skargi kasacyjnej. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie (art. 398 § 2 k.p.c.) podlegają rozpoznaniu na etapie tzw. przedsądu w składzie jednoosobowym, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie są oceniane dopiero po jej przyjęciu do merytorycznego rozpoznania w oddzielnym wyznaczanym składzie wieloosobowym. Oba te elementy muszą być więc być wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione (zob. postanowienia SN z 29 sierpnia 2023 r., II NSK 90/23; z 18 lipca 2023 r., I CSK 4784/22; z 22 czerwca 2023 r., I CSK 2854/22). Dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy uzasadnienie podstaw kasacyjnych, bo choć dla obu tych

przesłanek argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. Nie jest zaś rolą Sądu Najwyższego poszukiwanie argumentów uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w treści uzasadnienia podstaw kasacyjnych, jeżeli strona nie powołała ich we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienia SN: z 20 października 2016 r., I PK 59/16; z 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16; z 10 maja 2018 r., I CSK 800/17; z 30 września 2019 r. V CSK 189/19 29; z grudnia 2022 r., I CSK 1420/22).

9. Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że istotna część zastrzeżeń skarżącego, dotycząca przeprowadzonego postępowania dowodowego, przy ich bardzo ogólnikowym sformułowaniu, może być odczytywana jako zmierzająca do polemiki z ustaleniami faktycznymi i oceną dowodów dokonanyymi przez sądy obu instancji. Jednakże w postępowaniu kasacyjnym jest to niedopuszczalne. Zgodnie bowiem z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Sąd Najwyższy jest sądem prawa, a nie sądem faktu, i nie dokonuje kontroli prawidłowości oceny dowodów przeprowadzonej przez sąd drugiej instancji, jak również kontroli prawidłowości dokonanych ustaleń faktycznych (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 5 stycznia 2011 r., III CSK 72/10). Sąd Najwyższy jest tym samym związany ustaleniami faktycznymi dokonanyymi przez sąd powszechny. Oznacza to niedopuszczalność powoływania się przez skarżącego na wadliwość orzeczenia sądu drugiej instancji, polegającą na ustaleniu faktów lub niewłaściwie przeprowadzonej ocenie dowodów, również we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (zob. postanowienie SN z 15 października 2020 r., IV CSK 136/20).

10. Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Krzysztof Grzesiowski

(G.N.-J.)

[a.]